

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 862/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului și abrogarea unei hotărâri a Guvernului

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Autor:

Ministerul Afacerilor Interne

Participanți:

Cancelaria de Stat

Ministerul Finanțelor

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

2. Condițiile ce au impus modificarea actului normativ și finalitățile urmărite

Operarea modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 862/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului a fost impusă de necesitatea simplificării/ajustării mecanismelor privind solicitarea, precum și alocarea mijloacelor financiare/materiale din fondurile de urgență ale Guvernului pentru înlăturarea efectelor situațiilor excepționale. Calamitățile produse pe teritoriul Republicii Moldova în ultimii zece ani, în mare parte generate de schimbările climatice la nivel global, se manifestă cu o intensitate din ce în ce mai mare. În aceste condiții sunt necesare intervenții de ordin juridic care ar permite solicitanților să utilizeze proceduri simple și clare în procesul de înlăturare a efectelor intemperiilor, să beneficieze de ajutoare în termene cât mai scurte, pentru a nu fi periclitată activitățile vitale ale comunităților, dar și a populației în parte.

În prezent, prevederi privind constituirea fondurilor de rezervă sunt stabilite de Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă, Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, iar cu referință la procedura de solicitare a ajutorului pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale sunt specificate în Hotărârea Guvernului nr. 1076/2010 cu privire la clasificarea situațiilor excepționale și la modul de acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale, Hotărârea Guvernului nr. 862/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, Hotărârea Guvernului nr. 632/2000 cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordarea ajutorului material sinistraților în urma calamităților naturale din Republica Moldova, provocate de procese geologice periculoase, Hotărârea Guvernului nr. 1340/2001 cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

În fapt, demersurile privind alocarea mijloacelor financiare din fondul de intervenție al Guvernului sunt recepționate de către Guvern și, prin intermediul Cancelariei de Stat, sunt remise pentru examinare autorităților publice centrale, corespunzător domeniului de competență, precum și Inspectoratului General pentru

Situații de Urgență al MAI (IGSU), care asigură ținerea lucrărilor de secretariat al Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova (CSE a RM).

De asemeni, în conformitate cu pct. 9. al Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.862/2015 Demersurile privind alocarea mijloacelor din fondurile de urgență, trebuie să fie însoțite de „*materiale justificative*”, însă nu sunt specificate care anume „*materiale*” sunt necesare de prezentat.

Astfel aplicarea în practică a prevederilor cadrului normativ citat, în cazul lichidării consecințelor situațiilor excepționale, deseori devine un proces dezechilibrat, de lungă durată, fiind generate o serie de impedimente cu caracter administrativ, financiar, logistic, etc. Într-un final, acordarea suportului material sau financiar sinistraților pentru înlăturarea efectelor calamităților întârzie, la etape când acesta este extrem de necesar și comportă caracter de urgență.

Adesea, nerespectarea de către autoritățile administrației publice locale de nivelul I, II și de nivel special a procedurilor de evaluare corespunzătoare a consecințelor situațiilor excepționale, impune necesitatea prezentării suplimentare a unor acte confirmative, fapt ce contribuie la tergiversarea procedurii stabilite de examinare a demersurilor și, respectiv, alocarea tardivă a mijloacelor solicitate.

În acest sens, în cadrul ședinței CSE a RM din 13 septembrie 2023, precum și a ședinței Guvernului din 11 octombrie 2023, de către Prim-ministrul Republicii Moldova a fost trasată sarcina de a simplifica și a aduce o claritate în raport cu mecanismul de solicitare a asistenței din fondurile de urgență ale Guvernului (consemnată în Procesul-verbal nr. 39 din 11 octombrie 2023, *privind revizuirea cadrului normativ pentru simplificarea procedurilor de alocare a mijloacelor financiare și/sau de eliberare a bunurilor materiale în caz de situații excepționale*).

Astfel, în scopul executării indicației Prim-ministrului Republicii Moldova, Ministerul Afacerilor Interne, reprezentat de IGSU în calitate de secretariat al CSE a RM, a instituit un grup de lucru interministerial, responsabil de operarea modificărilor la cadrul normativ aferent pentru simplificarea procedurilor respective.

Urmare a activității realizate de către grupul de lucru interministerial s-a stabilit că, la etapa implementării Regulamentului privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015, prevederile acestuia deseori sunt interpretate eronat de către autoritățile implicate, fapt care generează neclarități și tergiversări, implicit comunicare oficială (corespondență) inutilă între autoritățile administrației publice centrale.

Deși, Regulamentul menționat stabilește destinațiile fondului de rezervă și fondului de intervenție, la moment se evidențiază interpretări ambigue în tot conținutul Regulamentului cu referire la procedurile de accesare a acestor fonduri.

Concomitent, în vederea evitării dublărilor normative, se propune abrogarea Regulamentului privind acordarea ajutorului material sinistraților în urma calamităților naturale din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 632/2000.

Prevederile Hotărârii Guvernului citate, de fapt, secondează Hotărârea Guvernului nr. 862/2015, se referă doar la calamitățile provocate de procese geologice periculoase și nu oferă completări sau tălmăciri suplimentare față de cele statuate în aceasta. Mai mult ca atât, evidențiem caracterul desuet al Hotărârii Guvernului nr.

632/2000, fiind utilizate în textul acesteia sintagme ca „consilii... prefecturi județene, „departamente” și altele, lăsându-se loc pentru confuzii și interpretări eronate.

În contextul deficiențelor expuse și întru perfecționarea mecanismului de solicitare a asistenței financiare/materiale din fondurile de urgență ale Guvernului, considerăm oportună modificarea actului normativ ce reglementează procedura de solicitare a ajutorului Guvernului pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, precum și abrogarea Regulamentului privind acordarea ajutorului material sinistratilor în urma calamităților naturale din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 632/2000.

3. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii Guvernului nu conține norme privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 862/2015 prevede următoarele intervenții:

Urmare modificărilor propuse la Punctul 6 al Regulamentului va fi precizat destinația Fondului de intervenție.

Potrivit proiectului, din fondul de intervenție sunt finanțate cheltuielile urgente legate de lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, cu excepția prejudiciului adus în agricultură. Actualmente, pe domeniul agriculturii există un mecanism separat de recepționare și examinare a solicitărilor privind alocarea mijloacelor financiare.

Modificarea pct. 7 al Regulamentului va simplifica procesul de alocare a mijloacelor financiare din fondul de intervenție al Guvernului. Alocarea mijloacelor financiare aprobate doar prin decizia CSE a RM, va permite realizarea măsurilor și intervențiilor urgente în contextul lichidării consecințelor situațiilor excepționale.

În fapt, va fi anulat efectul dublu de adoptare a deciziilor de către membrii Comisiei, care, totodată în majoritatea lor sunt și membri ai Guvernului cu exercitarea funcțiilor și atribuțiilor privind adoptarea prin vot a actelor Guvernului. Modificarea este aliniată la prevederile pct. 9 din Regulamentul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1340/2001, care prevede că „Comisia este în drept să adopte decizii privind utilizarea mijloacelor financiare și materiale pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale și acordarea ajutorului sinistratilor”. La fel, conform pct. 10 al Regulamentului menționat, deciziile Comisiei se adoptă cu votul majorității membrilor săi, care se consemnează în procesele-verbale, semnate de președintele Comisiei sau emiterea dispozițiilor (conform pct. 8 al aceluiași Regulament, pe durata stării de urgență) privind aplicarea măsurilor de lichidare a consecințelor situațiilor excepționale.

În varianta propusă spre modificare, punctul 8 al Regulamentului, stabilește expres categoriile de solicitanți ai mijloacelor financiare din fondul de rezervă și fondul de intervenție.

Completările la pct. 9 al Regulamentului stabilesc expres termenul limită de depunere a demersurilor de către solicitanți (până la 90 zile calendaristice de la data

producerii situației excepționale). Prin urmare, solicitările care depășesc termenul stabilit nu vor fi examinate.

În același timp, prin completarea pct. 9, autorul stabilește clar procedura de adresare și examinare a solicitărilor înaintate. Mai mult ca atât, modificările respective vor contribui la facilitarea procesului de elaborare a materialelor justificative și calcule întemeiate, în special la întocmirea documentației tehnice și de proiect, care presupun costuri suplimentare și care va diminua anumite presiuni financiare în acest sens, suportate de către solicitant. În același timp, autorul impune solicitantului obligativitatea de a asigura pe propria răspundere veridicitatea materialelor conținute în setul de documente confirmative și utilizarea eficientă a mijloacelor financiare conform destinației.

Subsidiar, modificarea pct. 9 prevede excluderea Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică (CNESP), deoarece conform pct. 9 din Regulamentul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1340/2001, în cazul situațiilor excepționale, inclusiv și a celor cu caracter biologic-social, organul abilitat de luare a deciziilor privind utilizarea mijloacelor financiare și materiale pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale și acordarea ajutorului sinistratilor este Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova. Această modificare vine să simplifice procedural examinarea demersurilor prin excluderea unei verigi în procesul decizional. Totodată, în funcție de necesitate, Ministerul Sănătății va putea consulta proiectul deciziei ce ține de domeniul său de competență cu CNESP.

În scopul evitării unor interpretări ambigue, prin pct. 10 se propune stabilirea algoritmului de examinare a demersurilor privind alocarea mijloacelor din fondurile de urgență.

Completarea pct. 12 asigură continuitatea soluționării problemelor generate de efectele situațiilor excepționale, care nu au fost examinate pe parcursul anului bugetar curent în ședințele CSE a RM. Solicitanții vor avea posibilitatea să se adreseze repetat pentru acordarea suportului financiar din fondul de intervenție al Guvernului, precum și obligativitatea acestora de a prezenta documentele actualizate care vor justifica necesitatea alocării mijloacelor financiare.

Totodată, Regulamentul se completează cu următoarele anexe:

- a) Anexa nr. 1, care conține lista materialelor justificative și calcule întemeiate necesare pentru prezentare în mod obligatoriu în cazul solicitării mijloacelor financiare din fondul de intervenție;
- b) Anexa nr. 2, Extras din fondul de rezervă al primăriei/ raionului/ municipiului/ UTA Găgăuzia (Model);
- c) Anexa nr. 3, Declarația pe proprie răspundere pentru veridicitatea datelor prezentate Guvernului sau Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova (Model).

Impactul social urmărit de către proiectul elaborat constă în perfecționarea/ simplificarea procedurii de solicitare a ajutorului Guvernului pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentei hotărâri nu va implica cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Proiectul respectiv se încadrează în cadrul normativ existent, iar la momentul intrării în vigoare a hotărârii de Guvern, se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 632/2000 cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordarea ajutorului material sinistraților în urma calamităților naturale din Republica Moldova, provocate de procese geologice periculoase (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.81-83, art. 722).
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
În conformitate cu prevederile Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017 și Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, prezentul proiect se transmite Cancelariei de Stat pentru înregistrare. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv pe portalul: www.particip.gov.md . După aprobarea proiectului în cadrul ședinței secretarilor generali de stat, proiectul va fi plasat pentru consultare publică pe portalul: www.particip.gov.md și va fi remis spre avizare instituțiilor de resort, urmând a fi întocmită, sinteza obiecțiilor și propunerilor.
8. Constatările expertizei anticorupție
Se va completa după efectuarea expertizei anticorupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
-
10. Constatările expertizei juridice
Se va completa după efectuarea expertizei juridice.
11. Constatările altor expertize
-

Secretar de stat

Jana COSTACHI